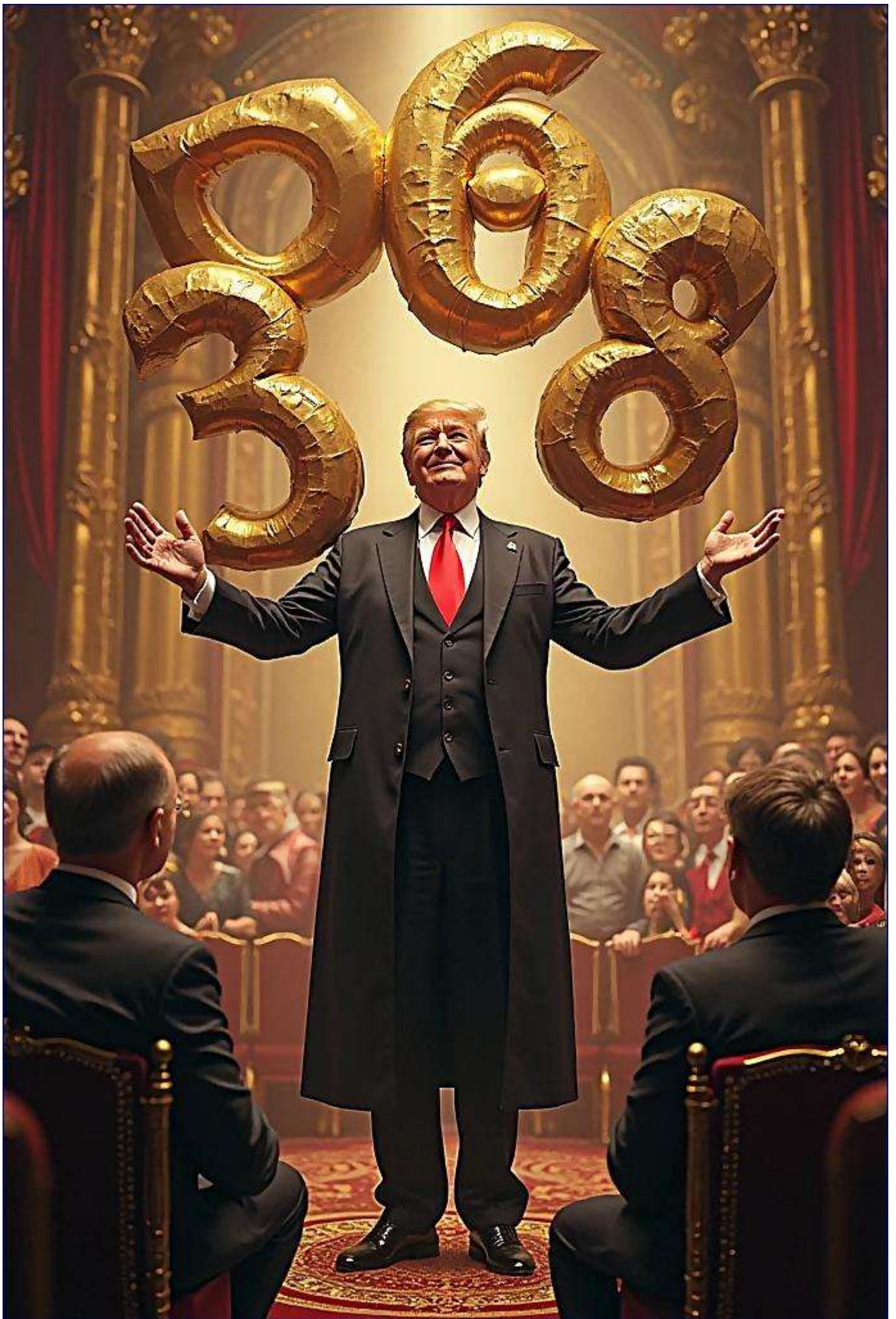

Kouzelná matematika Donalda Trumpa

3. 4. 2025 / [Fabiano Golgo](#)

čas čtení 4 minuty

Existuje-li univerzální pravda, pak je to ta, že matematika nelže. A existuje-li jiná univerzální pravda, pak je to ta, že v rukou některých světových lídrů se matematika může proměnit ve spektakl hodný surrealistického cirkusu.

A kdo jiný by se mohl stát mistrem ceremonie v tomto absurdním divadle než Donald Trump, velký iluzionista politiky a nepochopený génius ekonomiky?

Sdílejte články z Britských listů na sociálních sítích!

Trump se podíval na obchodní bilanci Spojených států a viděl v ní nejen analytický nástroj, ale kouzelný abakus, který ospravedlňuje obchodní válku proti celému světu. Velký objev prezidenta byl nový typ ekonomického výpočtu: metoda tak revoluční, že by Einstein opustil teorii relativity a věnoval se výhradně kreativnímu účetnictví.

Představme si, že vlastníme obchod a prodáme sousedovi 100 pomerančů. Na oplátku od něj koupíme 50 jablek. Pokud bychom byli Donaldem Trumpem, tvrdili bychom, že soused na naše pomeranče uvalil clo ve výši 50 %, protože podle tajného vzorce se rozdíl mezi vyměněným zbožím přímo promítá do neviditelných daní!

Právě touto logikou Trump určil, že Čína uvaluje clo ve výši 67 % na americké produkty. Jak na toto číslo přišel? Jednoduše: vzal obchodní deficit mezi oběma zeměmi (291 miliard USD) a vydělil jej celkovým objemem importu Číny do USA (434 miliard USD). Výsledek byl 0,67, což po konverzi na oficiální populistickou měnu znamenalo clo ve výši 67 %! Trump, jako vždy velkorysý, se rozhodl toto číslo vydělit dvěma a oznámil nové reciproční clo ve výši 34 %.

Stejný trik použil u Indonésie, kde určil, že tato země uvaluje clo ve výši 64 %. Po vydělení dvěma dostal 32 %, což se okamžitě promítlo do nové americké tarifní politiky.

Abychom pochopili logiku Trumpových cel, musíme si představit svět jako školní třídu. Žáci (země) mají různé známky (obchodní bilance) a učitel (Trump) se rozhodne aplikovat kolektivní trest:

pokud některý žák dostane špatnou známku (má velký obchodní přebytek vůči USA), celá třída dostane domácí úkol navíc.

Čína, problémový žák, který už byl na učitelově radaru, dostal největší trest. Ale i vzorní studenti, jako například Brazílie, kteří se do ničeho nezapojili, byli „spravedlivě“ potrestáni minimálním clem ve výši 10 %. Protože přece nelze nikoho nechat mimo globální trest. Vývoz Brazílie do USA: 34,2 miliardy dolarů (ropa, letecké díly, železná ruda, káva) - dovoz Brazílie z USA: 47,3 miliardy USD (rafinovaná ropa, stroje, elektronika, chemikálie). Obchodní bilance: USA mají s Brazílií přebytek ve výši 13,1 miliardy USD.

Hlavní problém Trumpovy strategie, kromě toho, že ji zjevně vytvořil matematik z pohádky, spočívá v tom, že zcela ignoruje principy mezinárodního obchodu. Reciproční cla by měla být stanovena na základě stejných sektorů: pokud některá země uvaluje 10% clo na dovoz americké whisky, USA by mohla uvalit stejných 10 % na dovoz tamního vína. Jenže Trump se rozhodl střílet naslepo a uvalit jednotné clo na všechno, jako by házel ekonomickou kostkou, na níž je na všech jejích stranách „nejvyšší clo“.

To se rovná pekaři, který se rozhodne prodávat všechny druhy chleba za stejnou cenu, bez ohledu na velikost, náplň nebo fakt, že některé jsou jen spálené toasty. Výsledek? Naprostý chaos na trhu, zmatení zákazníci a pekař, který si stěžuje, že už nikdo nechce kupovat chléb.

Jako v každém kouzelnickém představení přijde chvíle, kdy je trik odhalen. Když Trump oznámil svá cla, světové trhy reagovaly, jako by viděly klauna běžícího s kanystrem benzínu směrem k přeplněnému cirkusu. Burzy se propadly, firmy revidovaly své obchodní plány a státy pohrozily odvetnými opatřeními.

Nepříjemná pravda pro Trumpa spočívá v tom, že obchodní deficity nejsou nutně problémem. Mohou být nezbytné k udržení nízké inflace, zajištění surovin pro výrobní řetězce, financování státního dluhu a udržení růstu ekonomiky. Jenže reálná ekonomika není wrestlingová aréna, kde můžeme jednoduše praštit soupeře a vyhlásit vítězství.

Během méně než 100 dnů Trump nejenže způsobil chaos ve světové ekonomice, ale zároveň podrazil i svůj vlastní tým. Mezinárodní obchod se otrásl a dokonce i spojenci USA pochybují, že kapitán lodi ví, kam pluje.

A tak pokračujeme v sledování největší ekonomické komedie v historii. Kdo potřebuje Wall Street, když máme prezidenta, který si vymýšlí vlastní burzu, kde čísla dělají salta, a HDP se dá rozhodnout hodem kostkou?